

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

18. De imitatione Christi in aliis virtutibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

in me latent aspiceret, longè plura diceret. Mirati sunt benignum ejus animum universi, & cum ceteri discessissent, ac unus illum secretò rogasset, an non aliquid perturbationis inter ista convicia pensasset, respondit: Minime, sed eandem quam lingua & vultu præ se tulerat tranquillitatem, animo etiam se tenuisse.

6. Et S. Florentinus. Hauserat & Arlottus Florentinus, qui exemplo Christi convicianti dixit, aures suas non esse cloacas, quæ sordes excipiant, easque in animum transmittant; aurium suarum dominium Christi beneficio se assecutum.

Hauserat Dorotheus, quem cum frater quidam ab infirmitate ad templum usque conviciis esset infectatus, idque resciscens Superior delinquentem punire vellet, ad pedes ejus se abjecit, se solum errasse protestatus.

Verum quidem est quod Sapiens dicit: *Calumniæ conturbat sapientem*; sed primà dumtaxat commotione, quæ ad primum Christi patientis conspectum conquietur. Id aliquando indicavit Apollo inter solitarios ob virtutum studium celebris, qui cum sanguinem spueret, alteri causam roganti respondit; se convicio alterius commotum, dum illud silentio concoquit, & digere conatur, in sanguinem versum; quem ubi exspuit, animum pristi-

næ suæ tranquillitati redditum. Cæterum homini in Christi imitationem sedulo incumbenti, id accidere persuasum habeo, quod adamanti, cui nec malleus, nec ignis, quòd potis careat, nocere potest, & omne convicium habere se ad instar teli, quo infans aliquis aut aquam perforare, aut ignem compungere, aut aërem vulnerare vellet: sicut enim, ut ait S. Hilarius, in natura non est aquam forari, aut ignem pungi, vel aërem vulnerari, quamvis natura teli sit vulnerare, compungere, & forare; ita convicia si in hominem passionibus obnoxium inciderint, alitè quidem vulnus imprimunt; si verò in animum Christi exemplo & imitatione munitum, tela esse imbellia sine ictu.

CONSID. XVIII.

De imitatione Christi in aliis virtutibus.

Virtutum aliquæ erga Deum hominem disponunt, aliæ erga seipsum, aliæ erga proximum: longum esset de omnibus exempla ad imitandum ex Christi vitâ proponere, nonnulla tantum delibabo.

I. Imitandus in amore Patris æterni.

Erga Deum Patrem quantus in Christo amor, quanta voluntatis conformatio, quanta submissio

Cccc &

& obedientia! amorem ostendit, dum ut Patri gratificetur, acerbam quæque devorat, & ad durissimam mortem alacriter progreditur:

Ora. 14.

Vt cognoscat mundus, inquit, quia diligo Patrem, & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio: surgite, eamus hinc: nunquam melius amas, quam dum ut alteri commodes, tibi incommodas; amans anima rubo ardenti & incombusto similis est; nam amoris igne tota inflammatur, & nihilominus spinis laborum, & malorum, undique horrescit; quæ tantum abest ut ab igne consumantur, ut ab illo potius custodiri, & conservari, quasi ille spinarum aculeis delectaretur, videantur.

2.
Inter vitæ
aspera.

Imitemur hunc Christi amorem; & amando, inter spinas hujus vitæ perseveremus: ascendat interim animus noster sursum ad instar ignis: dixit enim Dominus, inquit S. Ambrosius, Surgite eamus hinc; præcipiens, ut unusquisque surgat de terrenis, erigat animam humi jacentem, excitet aquilam suam, hoc est animam suam, quæ sicut aquila alta petat, supra nubes volet, renovatis splendescat exuviis, cælo volatus suos inferat, ubi laqueos incidere non possit.

3.
In paupertate.

Erga seipsum quanta in Christo vigerit austeritas, quanta rerum omnium abdicatio atque paupertas Evangelia testantur;

præsepe & spelunca, & in Ægyptum fuga & plurium annorum exilium abundè loquuntur; quare quasi colonus futurus es in terra, ait Hieremias, & quasi viator declinans ad manendum, quare futurus es veluti vir vagus? quam hujusmodi vita multa trahat secum incommoda patet, cum domicilio careat, ædes muret, & sæpè sub dio, & in montibus, ut Christo contigit, pernoctet; ut propterea dixerit, vulpes foveas habere, se verò non habere ubi caput reclinet.

C. 14.

Math. 5.

Ac licet qui hoc modo pauperem, vagam, & nullo loco consistentem vitam eligat, multa perferre cogatur, crescit tamen Christi erga seipsum austeritas ex electione crucis, de qua dicitur: *Qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem confusione contempta.* quasi diceret: Cum potuisset vitam eligere jucundam, & continuè gaudiorum serie intertextam, elegit nihilominus crucem, & vitam cruciatus & ærumnis obnoxiam, parvi ducens ignominias, quæ hujusmodi vitam & crucem comitari solent. Qui hoc Christi in sequendam modo odium sunt attentè contemplati; mirum in modum, & ipsi in se exarserunt. Eno Jacopono hic contentus ero; excitat in illo dæmon carnis bubulæ appetitum, hic alicunde precario conquistam in cella appendit, & horà

4.
In electione
crucis.

Hier. 14.

5.
Quod se
cit Jaco-
pono.6.
Mira me
ode.

in 7/8.

6. horâ prandij illam intuens, de-
 osculatur, ac deinde ad triclinium
 se conferens, more suo pane &
 aqua se refocillat: computruit in-
 terea caro suspensa viciniamque
 fetore cõplevit. Quod superior
 ubi deprehendit, tanquam rem
 communitati noxiam gravi poenâ
 multat, & Jacoponum in feten-
 tissimum locum conjicit; ubi cum
 gaudio delibutus ex ingenti pa-
 tiendi pro Christo desiderio can-
 neret; à Christo invisitur, atque
 his verbis suavissimis compella-
 tur: Jacopone charissime, quan-
 doquidem mei amore hac injuriâ
 non moveris, nec hanc graveo-
 lentiam horres, ut te soler ac-
 cessi: pete quod vis, & impetra-
 bis. Domine, ait, hanc à te gra-
 tiam postulo, ut me in locum isto
 horribiliorem fetidiorẽque
 detrudas, quia hunc parum gra-
 vem, & molestum existimo.

Plenæ sunt similitum in Christi
 sectatoribus exemplorum histo-
 riæ, quas his verbis egregiè de-
 scribit Cassidorus: His proposi-
 tum est hostes suos nõ reluctan-
 do vincere, sed patiendo supera-
 re: triumphus illis omnis est in
 proprij corporis passione, & tunc
 adversarios efficaciter vincunt,
 quando laudabili humilitate suc-
 cumbunt: cum aliis non habent
 jurgia; sed semper secum litigant;
 miserentur omnibus, sibi solis
 non parcunt, & cælesti charitate

inflammati, bona, quæ sibi eveni-
 re cupiunt, aliis communicare
 contendunt: recâ milites Chri-
 sti, qui duci suo in omnibus simi-
 les esse in votis habent. Tales, in-
 quit Gregorius, Dux noster se-
 cum ad prædicationis prælium
 duxit, qui despectâ salute corpo-
 rum hostes suos moriendo pro-
 sternerent, eorumq; gladios non
 armis, sed patientia superare.

De cæteris virtutibus, quæ
 nos disponunt ad alterum, dux
 vel tres seligendæ mihi videntur.
 1. Obedientia, quam cibum suum
 esse dixit, quod illâ ipse ut homi-
 nes cibo aleretur, & oblectare-
 tur. 2. Humilitate, & mansuetudi-
 ne, quas velut prima scholæ suæ
 elementa sectatoribus suis pro-
 posuit, dum dixit: *Discite à me,*
 quia mitis sum, & humilis corde.
 Obedientiam, quam Christus
 præstitit Patri non solum ejus o-
 peribus expressam, sed ejus etiam
 ore testatam habemus, dum dicit:
Quæ placita sunt ei, facio semper:
 quam verò exhibuit Josepho, &
 matri, Lucas docet: *Erat,* inquit,
subditus illi; quàm deinde Pilato
 verba illa Petri indicant: trade-
 bat, judicant, se injustè, & Chri-
 stus ipse Pilatum habuisse super
 se potestatem datam illi desuper
 agnovit, cui proinde est obsecu-
 tus.

Descendit Christus de cælo, ut
 obediret: *Descendi,* inquit, *de cælo,*
 Cccc 2

7.
 Obedien-
 tia.

Mat. 5. 11.

1111

Ion. 6. non ut facerem voluntatem meam, sed eius qui misit me. atque ut servum se docilem, promptum & obedientem ostenderet, dicit Patri: *Sacrificium & oblationem nolui- sti, aures autem perficisti mihi, vel, ut*
Psal. 39. S. Hieronymus vertit, *perfodisti mihi*; quia servi apud Hebræos aurium perfossione notabantur. In vitæ suæ decursu, quam læpè dixit; nondum venit hora mea, & tempus meum nondum est paratum, ut ostenderet, etiam momenta sibi designata ad aliquid agendum obediendi studio observare; morti verò propinquus dicit: *Non quod ego volo, sed quod tu; & inclinato capite tradidit spiritum;* ut meritò dixerit Apostolus: *Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis quæ passus est, obedientiam, & consummatus didicit, inquam, & expertus, quantas vires habeat ardua subeunda obedientia, & in ea consummatus & perfectus, nobis eandem perfectionis assequendæ normam reliquit; qui propterea, ut ait S. Bernardus, maluit vitam ponere, quam obedientiam perdere.*

Declam. super, Ecce nos.

Lib. 6. c. 119.

Ad hoc obedientiæ exemplar fingi formariq; debemus, si Deo grati esse cupimus; cum post charitatem primum ei inter virtutes locum det ipse Christus apud S. Brigittam. Charitas, inquit, est quasi arbor, de qua omnes virtutes procedunt; inter

quas primatum tenet obedientia, pro qua ego ipse subire crucem & mortem non dubitavi, adeoque ad instar fructus suavissimi mihi placet, & ille mihi amicissimus, qui velle suum alienæ voluntati integrè subjicit. Idem nos docet S. Bernardus. Sapiens numularius, inquit, est Christus, cui necesse habemus reddere numum obedientiæ, quem non suscipiet nisi integer sit, & absque falsitate: si discutimus, si dijudicamus, & in hoc quidem, præcepto non obedi- mus, sed in illo, fractus est numus. Idem alibi dicit eos esse in obedientiæ perfectæ forma, qui ne quidem cor proprium habent: ut scilicet aliquid desiderent ante nutum obedientiæ.

Mansuetudinem & humilitatem Christi tot argumentis habemus contestatam & in tam illustri loco positam, ut splendore suo meritò omnes Christi amatores ad imitationem provocet. Ejus descriptionem legimus in Isaia: *Ecce servus meus, suscipiam eum.* Id est, ut Hebræa vox sonat, in ulnas accipiam & fovebo. *Electus meus* in ducem scilicet contra diabolum, *complacuit sibi in illo anima mea; dedi spiritum meum super eum, iudicium gentibus proferet.* I. Justitiam, & verū Dei cultum: *Non clamabit nec audietur vox ejus foris: calamum quassatum non confringet.* I. Rem vilem, quæ cœpit frangi

Serm. de S. Andrea

In sermone S. Pauli

& Mansuetudine c. 47. & humilitate.

frangi, non comminuet, & *linum fumigans non exstinguet*, licet fumo, oculis & naribus molestiam afferat: id est, imbecilles in fide, spe, & charitate non durè excipiet, nō abjiciet, sed fovebit, sanabit, & accendet. Non erit tristis neque turbulentus, ait idem c. 62. Christi mansuetudo designata nobis fuit per quatuor animalia: *Agnum*, cujus mansuetudo tum maximè paret, cum deberet illam excutere, cum scilicet ad mortem petitur: Unde Jeremiæ ore sic loquitur: *Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam. Columbam*, quæ felle caret, nec resistit, sed lapillo aut à miluo impetita, fugâ sibi consulit. ut hunc spiritum mansuetudinis in Christo monstraret, apparuit illa super caput ejus. Messiam illum esse probare vult Matthæus ex illo vaticiniis ante prænunciato; *Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam*: super asinam, inquit S. Chrysostomus, non super equum signum belli, & jactantiæ, sed super animal mansuetum tranquillitatis & pacis amicum, & ad aliena onera portanda paratum: hinc & nonnulli ad Christum pertinere illud Vatis Regii arbitrantur: *Vs jumentum factus sum apud te, & ego semper tecum*. Sic aliquis vir sanctus asinū se inter fratres reputavit, ut hac cogitatione ad mansuetè cæterorum levanda onera animaret.

Vermem denique se esse dixit Christus: *Ego vermis & non homo*: qui proterenti non resistit, sed se recolligit, & contrahit. O quanta in his omnibus ad imitandum seges!

CONSID. XIX.

De interioris hominis ad exemplar Christi conformatione.

Interioris hominis pars superior complectitur intellectum & voluntatem, inferior sensum & appetitum: itaque triplex hic petitur conformatio, in operationibus intellectus, voluntatis, & appetitus inferioris.

Cogitationum Christi sublimitas, atque præstantia repræsentatur nobis à sponsa in Canticis, dum dicit: *Coma ejus quasi elata palmarum, nigra quasi corvus*. Elata palmæ, & præcipuè germen grati coloris semper virens, & palmæ verticem tegens ac ornans nobis optimè cogitationes Christi, quæ ab ejus divinitate velut à capite vim & virtutè accipiebant, erantque proinde prorsus cælestes & divinæ, repræsentant. Tales Christi sectatorem vult habere S. Macarius: Alius, inquit, est Christianorum mundus, conversatio,

I.
Imitandus
in interioris
hominis cultu.

Cogitationes
Christi
quales.
Homil. 1.

Cccc 3 mens,